

มะเร็งปากมดลูก ภัยร้ายที่ผู้หญิงควรรู้และวิธีสังเกตอาการ

มะเร็งปากมดลูก (Cervical Cancer) เป็นหนึ่งในโรคร้ายแรงลำดับต้น ๆ ที่สาว ๆ ควรตระหนักและระวังเป็นพิเศษเลยทีเดียว เพราะผู้ป่วยมะเร็งที่เป็นผู้หญิงส่วนใหญ่จะถูกตรวจพบว่าเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก ซึ่งรongsลงมาจากมะเร็งเต้านม โดยต้นตอของมะเร็งปากมดลูกนั้นมาจากเชื้อไวรัสที่เกิดขึ้นระหว่างมีเพศสัมพันธ์ ผู้ป่วยที่รับเชื้อมาในระยะแรกมักจะไม่รู้ตัว เพราะอาการยังไม่ปรากฏแน่ชัด ส่วนใหญ่แล้วโรคจะแสดงอาการเมื่อผู้ป่วยมีอายุ 30-50 ปีนั่นเอง

ดังนั้น การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างมาก หากพบเจอความผิดปกติตั้งแต่อายุยังน้อย ผู้ป่วยก็มีโอกาสที่จะรักษาได้ทัน ซึ่งผู้หญิงทุกคนสามารถเข้ารับการตรวจมะเร็งปากมดลูกได้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้ร่างกายแสดงอาการผิดปกติ ยิ่งตรวจพบเร็วเท่าไร ยิ่งแก้ปัญหาได้เร็วเท่านั้น

มะเร็งปากมดลูก คืออะไร ทำไมถึงอันตราย

มะเร็งปากมดลูก (Cervical Cancer) คือ เซลล์มะเร็งที่เกิดขึ้นบริเวณมดลูกส่วนล่างใกล้เคียงกับช่องคลอด โดยเซลล์มะเร็งนี้มีต้นกำเนิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งที่เรียกว่า Human Papillomavirus หรือที่เรียกติดปากกันว่า เชื้อ HPV เป็นเชื้อไวรัสที่ติดต่อผ่านการมีเพศสัมพันธ์ หากผู้ป่วยได้รับเชือดังกล่าวเข้าไป จะส่งผลให้เซลล์เยื่อปากมดลูกมีความผิดปกติ และนำไปสู่การเกิดโรคมะเร็งในที่สุด

มะเร็งปากมดลูก มีวิธีสังเกตอาการอย่างไร

หากยังไม่เคยเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ผู้ป่วยสามารถประเมินความเสี่ยงของตัวเองได้ง่าย ๆ จากพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อสังเกตอาการผิดปกติเบื้องต้นของตัวเอง ดังนี้

อาการผิดปกติหลังมีประจำเดือน ที่สามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่า เช่น ตกขาวที่มีปริมาณมากเกินไปหรือตกขาวที่มีเลือดปน ซึ่งตกขาวที่ปกติแล้วจะมีสีใส ไม่มีกลิ่นเหม็น และไม่มีอาการคันหรือระคายเคือง

อาการผิดปกติระหว่างมีเพศสัมพันธ์ ที่พบได้บ่อย คือ มีเลือดออกจากช่องคลอดหลังจากมีเพศสัมพันธ์ รวมถึงมีอาการเจ็บปวดด้วย

อาการผิดปกติที่พบได้จากการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น รู้สึกปวดท้องน้อยแบบหน่วง ๆ ปวดหลัง
ร้าวไปถึงอุ้งเชิงกราน ปัญหาการขับถ่ายที่ยากกว่าปกติ ปัสสาวะและอุจจาระมีเลือดปน รู้สึกเบื่อ
อาหาร มีอาการอ่อนเพลียระหว่างวัน เหนื่อยง่าย ไม่มีความกระปรี้กระเปร่า บางรายมีอาการขา
บวม เนื่องจากเชื้อมะเร็งอาจลุกลามไปที่ต่อมน้ำเหลือง

มะเร็งปากมดลูก มีกี่ระยะ อาการเป็นอย่างไร

หลาย ๆ คนยังมีความสงสัยกันว่า มะเร็งปากมดลูกรักษาหายไหม ? ซึ่งก่อนไปถึงขั้นตอนการ
รักษา ต้องทำการตรวจหาระยะของมะเร็งปากมดลูกก่อน ซึ่งแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจะเช็คด้วยการตัด
ชิ้นเนื้อบริเวณปากมดลูกออกไปตรวจ และประเมินว่าเชื้อได้ลุกลามไปยังอวัยวะส่วนอื่น ๆ มาก
น้อยเพียงใด เพื่อวางแผนและทำการรักษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโรคต่อไป

มะเร็งปากมดลูก ระยะที่ 1 (เริ่มต้น)

เชื้อมะเร็งยังอยู่ในเยื่อบริเวณปากมดลูกเท่านั้น ซึ่งระยะนี้แพทย์สามารถประเมินขนาดของเนื้อ
งอกได้ผ่านกล้องจุลทรรศน์ ถึงแม้ว่าขนาดเนื้องอกจะใหญ่ขึ้นมากเพียงใด แต่เชื้อก็ยังคงอยู่แค่
มดลูกเท่านั้น ยังไม่เกิดการลุกลามไปสู่อวัยวะอื่น ๆ

มะเร็งปากมดลูก ระยะที่ 2 (กระจาย)

เชื้อมะเร็งเริ่มแพร่กระจายไปสู่อวัยวะใกล้เคียงกับปากมดลูก เช่น เนื้อเยื่อข้างปากมดลูกและผนัง
ช่องคลอดส่วนบน แต่ยังไม่ลุกลามไปสู่อุ้งเชิงกราน ซึ่งในระยะนี้แพทย์สามารถรักษาโดยการตัด
มดลูกออกได้ แต่ในผู้ป่วยบางรายที่ไม่สามารถผ่าตัดได้ แพทย์จะทำการฉายรังสีให้แทน

มะเร็งปากมดลูก ระยะที่ 3 (ลุกลาม)

เชื้อมะเร็งได้ลุกลามไปยังบริเวณอุ้งเชิงกรานและผนังช่องคลอดส่วนล่าง ซึ่งระยะนี้อาจส่งผลร้าย
ต่อไตและต่อมน้ำเหลืองได้ เนื่องจากเนื้องอกได้ปกตบริเวณท่อไตจนเกิดภาวะบวมน้ำนั้นเอง โดย
แพทย์จะรักษาโดยการผ่าตัดต่อมน้ำเหลืองในอุ้งเชิงกรานออกและตามด้วยการฉายรังสี/เคมี
บำบัด

มะเร็งปากมดลูก ระยะที่ 4 (สุดท้าย)

เป็นระยะสุดท้ายที่อันตรายมากที่สุด เนื่องจากเชื้อมะเร็งได้ลุกลามไปยังกระเพาะปัสสาวะ ทวาร
หนัก ลำไส้ตรง รวมถึงอวัยวะส่วนอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น กระดูก ปอด ต่อมน้ำเหลือง ฯลฯ ซึ่งระยะ
นี้จะต้องใช้การรักษาด้วยเคมีบำบัด หรือ คีโม (Chemotherapy) เท่านั้น

จะเห็นว่าความน่ากลัวของมะเร็งปากมดลูกจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาการ
แพร่กระจายของเชื้อมะเร็ง ดังนั้น ผู้หญิงทุกคนควรใส่ใจเรื่อง การตรวจภายในและวางแผนเรื่อง
การฉีดวัคซีน HPV รวมถึงเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกได้ทันทีโดยไม่ต้องรอร่างกาย
แสดงอาการผิดปกติ

มะเร็งปากมดลูก เป็นแล้วรักษาอย่างไร

หลายคนอาจคิดว่าการรักษา มะเร็งปากมดลูก นั้นมีความซับซ้อนและยากเกินกว่าจะเข้าใจ ดังนั้น ผู้ป่วยสามารถรู้ได้ว่าตัวเองเป็นมะเร็งระยะไหนและเชื่อได้แพร่กระจายไปยังอวัยวะอื่น ๆ แล้วหรือยัง ซึ่งรับรู้ได้จากการวินิจฉัยโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ โดยแพทย์จะประเมินความรุนแรงของโรคและกำหนดทิศทางการรักษาให้กับผู้ป่วยได้ ซึ่งในปัจจุบัน การรักษาโรคมะเร็งมีพัฒนาการด้านเทคนิคที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่าย ทั้งการผ่าตัด การฉายแสง รวมถึงยาต้านมะเร็งชนิดต่าง ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นทางเลือกใหม่ ๆ ในการรักษา ซึ่งขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญด้วยเช่นกัน

ผู้ป่วยที่มาเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก จะถูกส่งตัวไปวินิจฉัยกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรกระบบทางนรีเวช ณ ศูนย์สุขภาพหญิง หากผลการตรวจพบว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก แพทย์จะนำผลการวินิจฉัยเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการ MDT Cancer ซึ่งเป็นทีมบุคลากรทางการแพทย์สาขาต่าง ๆ ทั้งแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรกระบบนรีเวช ด้านรังสีวินิจฉัย รังสีรักษา ด้านพยาธิวิทยา และอายุรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษามะเร็งด้วยยา โดยทีมแพทย์จะร่วมกันวางแผนการรักษาในรูปแบบคนไข้แบบเฉพาะบุคคล ณ ศูนย์มะเร็งซีวีเอส ศูนย์ที่มุ่งเน้นให้ผู้ป่วยเข้าถึงโอกาสหายและป้องกันการกลับมาของมะเร็ง โดยแพทย์จะวางแผนการให้ยารักษาแบบเจาะจง (Precision Cancer Medicine) เพื่อให้ตรงกับสาเหตุการเกิดมะเร็ง ซึ่งแผนการรักษาดังกล่าวสามารถแบ่งวิธีได้หลายประเภท เช่น การให้ยาฮอร์โมน การรักษาด้วยภูมิคุ้มกันบำบัด หรือการรักษาโดยเซลล์บำบัด โดยทางศูนย์มะเร็งซีวีเอสจะประเมินการรักษาและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลลัพธ์ที่ดีที่สุดต่อการรักษาคนไข้มากที่สุด

เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นพยาบาลประจำห้องคลอด นอกจากจะมีการทำคลอดและเย็บแผลฝีเย็บผู้รับบริการแล้ว ก็จะมีการให้ความรู้เรื่องดังกล่าวให้ผู้รับบริการรับทราบ เข้าใจ และเน้นย้ำการมาตรวจภายในหลังคลอดตามนัดอย่างเคร่งครัด ให้ความรู้ผู้รับบริการการเกี่ยวกับความสำคัญในการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างน้อยปีละครั้ง พร้อมทั้งแนะนำวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก เพื่อป้องกันและเป็นทางเลือกให้ผู้รับบริการได้ทราบข้อมูล สามารถมารับการตรวจคัดกรองและฉีดวัคซีนได้ที่โรงพยาบาล

Reference:

<https://www.cancer.net/cancer-types/cervical-cancer/stages>

<https://www.cancer.gov/types/cervical/treatment/by-stage>

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/cervical-cancer>